

## **Richtlijn beoordeling postinitiële wo-master opleidingen in Nederland**

*Het is aan het beoordelingspanel om te bepalen of deze toelichting relevant is bij de beoordeling van de onderhavige opleiding.*

### **Positionering van de opleidingen**

Postinitiële (of voorheen postdoctorale) wo-opleidingen worden gekenmerkt door een belangrijke betrokkenheid van beroepsgroepen of -verenigingen. De opleidingen zijn bedoeld voor werkenden in een vakgebied of werkveld die hun bekwaamheid willen vergroten door het volgen van een wetenschappelijke opleiding in het eigen vakgebied. Hierdoor kenmerkt de oriëntatie van de postinitiële wo-masteropleiding zich als zowel academisch als professioneel. Instromende studenten worden in principe geacht al een academische opleiding te hebben doorlopen.

### **De vergelijking met Vlaanderen**

De Nederlandse postinitiële wo-master is grotendeels vergelijkbaar met de master-na-master opleiding in Vlaanderen, zij het dat in Vlaanderen de strikte instroomeis geldt van een eerder behaald masterdiploma. In Nederland hanteren veel opleidingen die instroomeis eveneens, maar zijn ook studenten met een bachelorgraad onder voorwaarden toelaatbaar.

### **De beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland (2014 / 2016)**

De beoordelingskaders van de NVAO voldoen om ook post-initiële wo-masteropleidingen te kunnen beoordelen. Voor initiële en postinitiële wo-masteropleidingen gelden in principe dezelfde eisen, maar het speciale karakter van post-initiële wo-masteropleidingen vereist een nadere toelichting bij enkele standaarden van de kaders.

### **Nadere toelichting bij de beoordelingskaders**

Deze toelichting concentreert zich op de volgende aspecten: de beoogde eindkwalificaties, het programma en de gerealiseerde eindkwalificaties. Op onderdelen van deze aspecten tekent het bijzondere karakter van postinitiële wo-masteropleidingen zich af.

## **UITGEBREIDE TOETS NIEUWE OPLEIDING**

### **Beoogde eindkwalificaties (kaders 2014)**

#### Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

### **Beoogde leerresultaten (kader 2016)**

#### Standaard 1

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

*Toelichting: De beoogde eindkwalificaties/leerresultaten passen wat betreft niveau (master) en oriëntatie (wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde eindkwalificaties/leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.*

*Aanvullende toelichting voor post-initiële wo-masteropleidingen: De beoogde eindkwalificaties/leerresultaten van een postinitiële wo-masteropleiding voldoen aan de eisen van een wo-masteropleiding. De beoogde eindkwalificaties/leerresultaten van een postinitiële wo-opleiding zijn meestal niet ten eerste gericht op het kunnen verrichten van zelfstandig wetenschappelijk onderzoek. De afgestudeerde beschikt eerder over de kwalificaties om multi- of interdisciplinaire vraagstukken op te lossen in een beroepspraktijk waarvoor een WO-opleiding vereist is of dienstig is.*

### **Programma (kaders 2014)**

#### Standaard 2

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

### **Programma; oriëntatie (kader 2016)**

#### Standaard 2

Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

*Toelichting: Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het beroepenveld en het vakgebied.*

*Aanvullende toelichting voor post-initiële wo-masteropleidingen: Het programma bouwt voort op en maakt gebruik van de kennis in het vakgebied en (werk)ervaring van de student. Het accent in het programma kan liggen op het vergroten van de professionele bekwaamheid in het vakgebied. In alle gevallen wordt uitgegaan van een wetenschappelijke benaderingswijze. De (domeinspecifieke) kennisontwikkeling vindt plaats in interactie met een voor het betreffende domein relevante onderzoeksomgeving en het programma biedt de student aansluiting bij actuele wetenschappelijke theorieën uit het vakgebied.*

#### Standaard 5 (kaders 2014/kader 2016)

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

*Toelichting: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde eindkwalificaties.*

*Aanvullende toelichting voor post-initiële wo-masteropleidingen: Studenten hebben in principe al een verwante wo-masteropleiding afgerond en beschikken daardoor over kennis en vaardigheden voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek, over een gedefinieerde kennisbasis en over in het werkveld verworven, relevante ervaring.*

*Studenten die geen wo-masteropleiding in een verwant vakgebied hebben afgerond, maar wel beschikken over een ander relevant diploma (wo- of hbo-bachelor) en relevante beroepservaring, zijn in sommige gevallen toelaatbaar. In dit geval moeten de deficiënties ten aanzien van de instroomeisen voorafgaand aan de start van de opleiding aantoonbaar zijn opgeheven.*

*Dit kan bijvoorbeeld worden aangetoond door het succesvol afronden van een schakel- of voorbereidingsprogramma. Het kan hierbij gaan om kennis en vaardigheden op het gebied van methoden en technieken van onderzoek maar ook om (delen van) de vereiste domeinspecifieke kennisbasis.*

### **Gerealiseerde eindkwalificaties (kaders 2014)**

#### Standaard 12

De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

### **Gerealiseerde leerresultaten (kader 2016)**

#### Standaard 11

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

*Toelichting: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de resultaten van tussentijdse en afsluitende toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.*

*Aanvullende toelichting voor post-initiële wo-masteropleidingen: De opleiding kent een eindopdracht of thesis, die ook vanuit wetenschappelijk perspectief een substantiële oefening is en kan worden gezien als een afsluitende proeve van bekwaamheid.*

### **Samenvattend**

Afgestudeerden van een post-initiële masteropleiding voldoen ten volle aan de eisen van een wo-master in het betreffende vakgebied. Hierbij hoort dat zij minimaal één keer in de opleiding demonstreren een wetenschappelijk onderzoek in het vakgebied te kunnen uitvoeren. De combinatie van gehanteerde instroomeisen en de inhoud van het programma stellen de student hiertoe in staat.

## **BEPERKTE TOETS NIEUWE OPLEIDING**

### **Beoogde eindkwalificaties (kaders 2014)**

#### Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

### **Beoogde leerresultaten (kader 2016)**

#### Standaard 1

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

*Toelichting: De beoogde eindkwalificaties/leerresultaten passen wat betreft niveau (master) en oriëntatie (wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde eindkwalificaties/leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.*

*Aanvullende toelichting voor post-initiële wo-masteropleidingen: De beoogde eindkwalificaties/leerresultaten van een postinitiële wo-masteropleiding voldoen aan de eisen van een reguliere wo-masteropleiding. De beoogde eindkwalificaties/leerresultaten van een postinitiële wo-opleiding zijn meestal niet ten eerste gericht op het kunnen verrichten van zelfstandig wetenschappelijk onderzoek. De afgestudeerde beschikt eerder over de kwalificaties om multi- of interdisciplinaire vraagstukken op te lossen in een beroepspraktijk waarvoor een WO-opleiding vereist is of dienstig is.*

### **Onderwijsleeromgeving (kaders 2014)**

#### Standaard 2

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

### **Onderwijsleeromgeving (kader 2016)**

#### Standaard 2

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

*Toelichting: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.*

*Aanvullende toelichting voor post-initiële wo-masteropleidingen: Studenten hebben in principe al een verwante wo-masteropleiding afgerond en beschikken daardoor over kennis en vaardigheden voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek, over een gedefinieerde kennisbasis en over in het werkveld verworven, relevante ervaring.*

*Het programma bouwt voort op en maakt gebruik van de kennis in het vakgebied en (werk)ervaring van de student. Het accent in het programma kan liggen op het vergroten van de professionele bekwaamheid in het vakgebied. In alle gevallen wordt uitgegaan van een wetenschappelijke benaderingswijze. De (domeinspecifieke) kennisontwikkeling vindt plaats in interactie met een voor het betreffende domein relevante onderzoeksomgeving en het programma biedt de student aansluiting bij actuele wetenschappelijke theorieën uit het vakgebied.*

*Studenten die geen wo-masteropleiding in een verwant vakgebied hebben afgerond, maar wel beschikken over een ander relevant diploma (wo- of hbo-bachelor) en relevante beroepservaring, zijn in sommige gevallen toelaatbaar. In dit geval moeten de deficiënties ten aanzien van de instroomeisen voorafgaand aan de start van de opleiding aantoonbaar zijn opgeheven.*

*Dit kan bijvoorbeeld worden aangetoond door het succesvol afronden van een schakel- of voorbereidingsprogramma. Het kan hierbij gaan om kennis en vaardigheden op het gebied van methoden en technieken van onderzoek maar ook om (delen van) de vereiste domeinspecifieke kennisbasis.*

#### **Gerealiseerde eindkwalificaties (kaders 2014)**

##### Standaard 5

De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

#### **Gerealiseerde leerresultaten (kader 2016)**

##### Standaard 4

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

*Toelichting: Het gerealiseerde niveau blijkt/de leerresultaten blijken uit de resultaten van tussentijdse en afsluitende toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.*

*Aanvullende toelichting voor post-initiële wo-masteropleidingen: De opleiding kent een eindopdracht of thesis, die ook vanuit wetenschappelijk perspectief een substantiële oefening is en kan worden gezien als een afsluitende proeve van bekwaamheid.*

#### **Samenvattend**

Afgestudeerden van een post-initiële masteropleiding voldoen ten volle aan de eisen van een wo-master in het betreffende vakgebied. Hierbij hoort dat zij minimaal één keer in de opleiding demonstreren een wetenschappelijk onderzoek in het vakgebied te kunnen uitvoeren. De combinatie van gehanteerde instroomeisen en de inhoud van het programma stellen de student hiertoe in staat.